

П.С. СМОЛЕНЮК, Й.Я. ДАНЬКІВ;
М.Я. ОСТАП'ЮК, М.Р. ЛУЧКО

**БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК
В ОСНОВНИХ ГАЛУЗЯХ
ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ
РИНКОВИХ ВІДНОСИН**

Ужгород
Видавництво "Карпати"
1994

П.С. Смоленюк, Й.Я. Даньків,
М.Я. Остап'юк, М.Р. Лучко

**БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК
В ОСНОВНИХ ГАЛУЗЯХ
ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ
РИНКОВИХ ВІДНОСИН**

Ужгород
Видавництво "Карпати"
1994

ББК 65.052.2
УДК 657

Смоленюк П.С., Даньків Й.Я., Остап'юк М.Я., Лучко М.Р.
Бухгалтерський облік в основних галузях економіки України в умовах формування ринкових відносин: Навчальний посібник для студентів вузів та самостійного вивчення основ бухгалтерського обліку. – Ужгород: Видавництво "Карпати". – 1994. – 317 с.

У навчальному посібнику з врахуванням умов формування ринкових відносин в економіці України розкриваються теоретичні основи бухгалтерського обліку в державних і недержавних підприємствах (товариствах), значна увага звернена на висвітлення особливостей бухгалтерського обліку в промисловості, будівництві, сільському господарстві і торгівлі з відображенням нових підходів до організації бухгалтерського обліку і звітності.

Посібник розрахований на студентів вищих навчальних закладів України, слухачів факультетів, курсів і семінарів з підвищення кваліфікації працівників обліку і аудиту, практиків і слухачів бізнес-шкіл, ліцеїв і всіх тих, хто самостійно вивчає бухгалтерський облік.

Рецензенти: Гуцайлюк Зиновій Володимирович – проректор з наукової роботи Тернопільської Академії народного господарства, професор, доктор економічних наук.

Мікловда Василь Петрович – декан економічного факультету, зав. кафедрою економіки, менеджменту і маркетингу Ужгородського державного університету, професор, доктор економічних наук.

С $\frac{0605010205-028}{215-94}$ Без оголошення

ISBN 5-7757-0707-9

© Смоленюк П.С., Даньків Й.Я.,
Остап'юк М.Я., Лучко М.Р., 1994

ВСТУП

В умовах формування ринкових відносин в Україні, виникнення нових форм господарювання: державних, спільних підприємств, міжнародних об'єднань і організацій, значно зростає роль бухгалтерського обліку в управлінні виробництвом. Тільки добре налагоджена система обліку зможе своєчасно забезпечити потреби управління необхідною і достовірною інформацією для здійснення якісного аналізу господарської діяльності, їх фінансового стану. Чітка система організації обліку і контролю сприяє виявленню і використанню внутрішньогосподарських резервів підприємств, запобіганню зловживанням і перевитратам, зниженню собівартості продукції, підвищенню продуктивності праці і рентабельності виробництва.

З введенням в дію нового плану рахунків бухгалтерського обліку, положень і форм звітності, визначення собівартості продукції, робіт і послуг, нових інструктивних матеріалів, а також приближення його до міжнародного обліку згідно Указу Президента України від 15 березня 1993 року, якісно змінилась організація бухгалтерського обліку.

Разом з тим навчальної літератури, яка б була в змозі врахувати всі ці зміни, немає. Тому автори цього посібника прагнули врахувати всі ці обставини і допомогти студентам, слухачам різних типів навчальних закладів засвоїти питання організації бухгалтерського обліку і звітності в промисловості, будівництві, сільському господарстві і торгівлі як державних, так і недержавних форм власності. У посібнику враховані зміни в організації бухгалтерського обліку і звітності за станом на 1 жовтня 1994 року.

Наведені в посібнику дані носять умовний характер і не можуть бути використані як довідковий матеріал.

6.7.2. Черговість і облік задоволення вимог кредиторів	266
6.7.3. Облік розподілу збитків і майна, що залишилося після задоволення вимог кредиторів	267
Розділ 7. Бухгалтерська звітність підприємства, організацій у ринкових умовах господарювання з різними формами власності	269
7.1. Суть, значення і види звітності	269
7.2. Порядок складання і представлення бухгалтерських звітів	270
7.3. Інвентаризація, її призначення і порядок проведення і оформлення	274
7.4. Бухгалтерський баланс як важливіша частина бухгалтерської звітності	276
7.5. Звіт про фінансові результати та їх використання	282
7.6. Звіт про фінансово-майновий стан підприємства	286
7.7. Пояснювальна записка до річного бухгалтерського звіту	289
Додаток № 1. План рахунків бухгалтерського обліку виробничо-господарської діяльності підприємств (об'єднань), організацій і установ	292
Додаток № 2. Список нормативних документів, якими регламентується питання ведення бухгалтерського обліку і звітності в Україні	304
Література	308

Навчальне видання

Смоленюк Петро Степанович, Даньків Йосип Якимович,
Остап'юк Мирослав Ярославович, Лучко Михайло Романович

**БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В ОСНОВНИХ ГАЛУЗЯХ
ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ
РИНКОВИХ ВІДНОСИН**

Навчальний посібник для студентів вузів
та самостійного вивчення основ бухгалтерського обліку

Здано до складання 17.11.94. Підписано до друку 18.12.94.
Формат 84x108/32. Друк. офс. Обл.-вид. арк. 16,3.
Ум.-друк. арк. 14,8. Замовлення 2528. Тираж 500.

Видавництво "Карпати",
294000, Ужгород, пл. Жупанатська, 3.
Ужгородський виробничо-видавничий комбінат "Патент".
294013 м. Ужгород, вул. Гагаріна, 101.